

STYRETS ÅRSMELDING

for perioden fra 24. mars 2012 til 9. mars 2013

1	Foreningens organer og representasjon	
1.1	Medlemmer	side 8
1.2	Styre, råd, komiteer og utvalg	side 9
1.3	Representasjon og kontaktpersoner i samarbeidsorganer	side 10
1.4	Representasjon i organisasjoner	
1.5	Representasjon i offentlige organer og utvalg	side 11
1.6	Annen representasjon og deltakelse	
2	Gjennomføring av handlingsplanen 2012–2013	
2.1	Fagpolitisk	side 13
2.2	Synliggjøring og profilering	side 15
2.3	Faglig arbeid	side 17
2.4	Internasjonalt arbeid	side 19
2.5	Annet	side 21
3	Øvrig foreningsaktivitet	
3.1	Styre og administrasjon	side 22
3.2	Årsmøtet 2012	
3.3	Hieronymus-feiringen	
3.4	Julemøtet	side 23
3.5	Medlemsinformasjon og medlemsassistanse	
3.6	Høringer	
3.7	Priser og utmerkelse	
3.8	Støtte til ulike formål i perioden	
3.9	Økonomi	side 24
4	Stipender og økonomisk støtte	
4.1	Norsk Oversetterforenings stipender	side 25
4.2	Statens kunstnerstipender	side 27
5	Rettighetsorganisasjonene	
5.1	Kopinor	side 28
5.2	Norwaco	

1. FORENINGENS ORGANER OG REPRESENTASJON

Norsk Oversetterforening er en medlemsorganisasjon og fagforening for norske skjønnlitterære oversettere. Sekretariatet ligger i Oslo. Foreningen er en ideell organisasjon. Foreningens hovedinntekt er bibliotekvederlaget.

1.1 Medlemmer

NO har 313 medlemmer per 7. januar 2013.

Fem medlemmer er gått bort siste år:

Elsa Askeland, Arne-Carsten Carlsen, Bitten Hansen, Liv Schøyen og Asgjerd Taksdal.

Foreningen har sju æresmedlemmer:

Bente Christensen, Aud Greiff, Birger Huse, Morten W. Krogstad, Mimi Omdahl, Eva Skodvin og Leo Strøm.

Foreningen har fått elleve nye medlemmer:

Brit Bildøen, Peter Fjågesund, Harald Haug, Christian H. Heyerdahl, Bente Lodgaard, Børge Lund, Jon Vegard Lunde, Kjell Arild Pollestad, Grete Skevik, Lisa Vesterås og June Hwasue S. Warberg.

Gjeninnmeldt:

Henning Skonnum Hagerup.

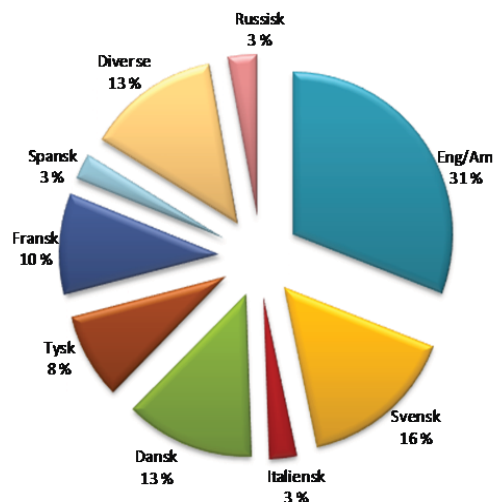
Gjennomsnittsalderen er 62,4 år per 7.2.2013.

Det er 52,5% kvinner og 47,5 % menn.

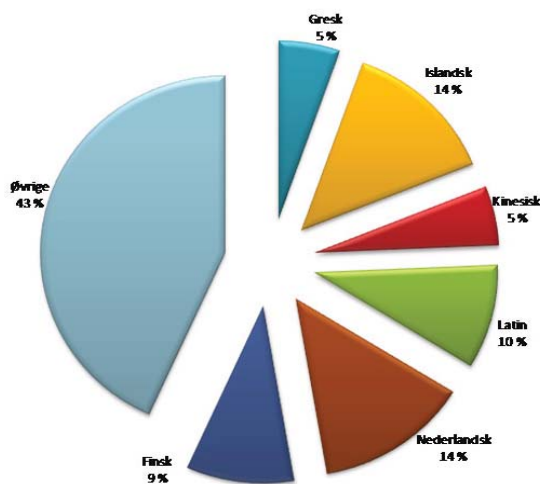
I 2012 var andelen menn 46,8 %.

119 medlemmer rapporterte om produksjon i 2012, og gjennomsnittsalderen på disse er 55,3 år.

I 2013 fyller eldste medlem 96 år og yngste medlem 31 år.

Ifølge foreningens register oversetter medlemmene per i dag fra 47 språk, de fleste fra mer enn ett. Språkfordelingen går frem av figuren over.

Diversegruppen fordeler seg som i figuren under, der *øvrige* representerer 32 språk med tre eller færre oversettere per språk.

I tillegg er elleve medlemmer oversettere fra norsk til bosnisk, bulgarsk, engelsk, hindi, koreansk, kroatisk, italiensk, samisk, slovakisk og ungarsk.

28 medlemmer oppgir oversettelser til nynorsk.

1.2 Styre, råd, komiteer og utvalg

Styre

Leder	Cecilie Winger
Nestleder	Thomas Lundbo
Medlemmer	Halfdan W. Freihow Tor Tveite Magne Tørring Kirsti Vogt Benedicta Windt-Val Agnete Øye

Forhandlingsutvalg

Cecilie Winger
Thomas Lundbo
Ellen Larsen/Vigdis Lian

Faglig råd

Leder	Christine Amadou
Nestleder	Tommy Watz
Medlemmer	Inger Gjelsvik Jørn Roeim Kai Swensen Nina Zandjani
Styrets rep. Varamedlemmer til stipendkomiteen	Agnete Øye Ragnhild Eikli Alf B. Glad

Bastiankomiteer

Voksne Medlemmer	Einar Blomgren Bente Christensen Johann Grip
Varamedlemmer	Aase Gjerdrum Torleif Sjøgren-Erichsen

Barn og ungdom Medlemmer

Kari Bolstad
Dorthe Erichsen
Eivind Lilleskjæret
Kyrre Haugen Bakke
Tove Bakke

Varamedlemmer

Valgkomité

Medlemmer	Heidi Grinde 2011–13 Ika Kaminka 2012–2013 Ingrid Haug 2012–2014 Morten Hansen 2012–2013
Varamedlem	

Seminarkomité

Leder	Morten Hansen
Medlemmer	Nina Aspen John Erik B. Lindgren Carina Westberg Hilde Sveinsson
Fra administrasjonen	

Diplomatiet

Kyrre Haugen Bakke/Erik Krogstad
Ika Kaminka
Morten W. Krogstad/Merete Alfsen

Oversettertreffkomité

Tone Formo
Bård Kranstad
Hilde Lyng

NOTTU

Norsk Oversetterforenings trend- og teknologiutvalg	Morten Hansen Stian Omland Magne Tørring
---	--

Administrasjon

Generalsekretær	Ellen Larsen/Vigdis Lian
Foreningssekretær	Hilde Sveinsson
Kontorsekretær (halv stilling)	Liv Gudmundstuen/Berit Aas

1.3 Representasjon og kontaktpersoner i samarbeidsorganer

NFOF – Norsk Forfatter- og Oversetterfond	
Styremedlem	Cecilie Winger
Varamedlem	Ellen Larsen/Vigdis Lian
SOS – Skribentorganisasjonenes Samarbeidsutvalg	
	Cecilie Winger
	Ellen Larsen/Vigdis Lian
NFOR – Nordisk Forfatter- og Oversetterråd	
	Cecilie Winger
Bokklubbenes skjønnlitterære oversetterfond	
	Bjørn Herrman
BWC – Baltic Writers' Council	
Styremedlem	Tor Tveite
BCWT – Baltic Centre for Writers and Translators	
Styremedlem	Tor Tveite
CEATL – Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires	
	Thomas Lundbo
EWC – European Writers' Council	
	Cecilie Winger
FIT – Fédération Internationale des Traducteurs	
Copyright Committee, leder	Bente Christensen, til mai 2012

1.4 Representasjon i organisasjoner

Kopinor	
For de fire skjønnlitterære organisasjonene:	
I hovedstyret	Anne Oterholm (DnF)
	Ellen Larsen (varamedlem)
I fordelingsstyret	Mette Møller (NFOF)
For Norsk Oversetterforening	
I representantskapet	Cecilie Winger
	Thomas Lundbo (varamedlem)
Norwaco	
For de fire skjønnlitterære organisasjonene:	
I styret	Pål Giørtz (NDF, varamedlem)
Bibliotekvederlagsforhandlinger	
For de fire skjønnlitterære organisasjonene:	
I forhandlingsutvalget	Mette Møller (DnF)
	Ellen Larsen/Vigdis Lian
Foreningen !les	
I styret	Ellen Larsen/Vigdis Lian

1.5 Representasjon i offentlige organer og utvalg

Norsk kulturråd

I vurderingskomiteen for innkjøpsordningen for oversatt
skjønnlitteratur
I drøftingsutvalget for innkjøpsordningene for skjønnlitteratur

Steinar Lone
Tone Formo (varamedlem)
Ellen Larsen/Vigdis Lian

Fond for lyd og bilde

I styret
I tekstutvalget

Lene Therese Teigen (NDF)
Jørn K. Bergo (SOS)
Kari F. Brønne (varamedlem, SOS)

1.6 Annen representasjon og deltakelse

NDF, *årsmøte*
Oslo 3.3.12

Cecilie Winger

NBU, *årsmøte*
Leangkollen 10.–11.3.12

Tor Tveite

NFF, *årsmøte*
Oslo 17.–18.3.12

Cecilie Winger

Norsk bibliotekforening, *bibliotekmøtet*
Stavanger 21.–23.3.12

Hilde Rød-Larsen
Kai Swensen
Kirsti Vogt

DnF, *årsmøte*
Oslo 25.3.12

Thomas Lundbo

Norsk kritikerlag, *årsmøte*
Oslo 14.4.12

Tor Tveite

BWC, *generalforsamling*
Visby 30.–31.3.12

Tor Tveite

NAVIO, *årsmøte*
Oslo 28.4.12

Cecilie Winger

CEATL, *generalforsamling*
Zadar Kroatia 16.–19.5.12

Cecilie Winger

Norsk litteraturfestival
Lillehammer, 29.5.–3.6.12

Jon Rognlien
Dina Roll-Hansen
Geir Uthaug
Jon Gunnar Jørgensen

Nynorskseminar
Lillehammer, 1.-2.6.12

Christine Amadou
Magne Tørring
Hilde Sveinsson

Bjørnsonfestivalen
Molde 29.8.–1.9.12

Guro Dimmen
Thomas Lundbo

Verden på norsk
Stavanger 10.9., Bergen 11.9.,
Trondheim 12.9., Tromsø 13.9. og Oslo 4.9.12

Anne Karin Torheim
Preben Jordal
Hedda Vormeland
Erik Egeberg
Michel Rostain
Gøril Eldøen
Fredrik Wandrup
Cecilie Winger

Oslo Bokfestival
Oslo, 14.9.12

Silje Beite Løken
Lars Moe
Thomas Lundbo

Dansk Forfatterforening, *seminar*
København, 28.10.12

Tor Tveite

NFF, *oversetterseminar*
Oslo 17.–19.11.12

Cecilie Winger

2. GJENNOMFØRING AV HANDLINGSPLANEN 2012–2013

2.1 Fagpolitisk – NO vil forsvare oversetternes rettigheter ved å:

2.1.1 – følge opp arbeidet med å bedre frilansernes kår når det gjelder skatt, pensjon og syketrygd

Kunstnernetverket, etablert i 2011, har fortsatt arbeidet med å bedre kunstnerens levekår, særlig med henblikk på skatt og trygd.

Det har også vært skriftlig kontakt med Arbeidsdepartementet om frilanseres skatte- og trygderettigheter. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som i første halvdel av 2013 skal utarbeide en strategi for videre oppfølging vis-à-vis departementet.

2.1.2 – ivareta oversetternes interesser i forbindelse med den pågående revisjonen av åndsverkloven

Odelstingsproposisjonen med forslag til endringer i åndsverkloven hva angår forfølgning av rettighetsbrudd, er nå under ferdigstilling. Den generelle revisjonen av loven gjenstår, og Kunstnernetverket vil arbeide videre med dette. Et hovedanliggende er å styrke posisjonen for skapende og utøvende kunstnere overfor forhandlingsmotparter individuelt og kollektivt. Det er viktig at den reviderte åndsverkloven sikrer fortsatt vern av skapende og utøvende kunstneres økonomiske interesser.

Kunstnernetverket har nedsatt en arbeidsgruppe som skal følge opp den generelle revisjonen, og de enkelte organisasjonene vil bidra aktivt i den videre lovgivningsprosessen.

2.1.3 – kreve vederlag og eventuell oppreisning ved urettmessig utnyttelse

Medlemshenvendelser i denne perioden har i hovedsak vært knyttet til manglende navneangivelse, ofte i forbindelse med annonsering. Det har også vært noen tilfeller der e-bok er blitt utgitt uten at oversetteren først har vært kontaktet. De fleste sakene er blitt løst i minnelighet mellom oversetter og forlag.

2.1.4 – følge med i den teknologiske utviklingen og i de organisatoriske og praktiske endringene i bokbransjen

Oversetterforeningens utvalg for digitale medier, NOTTU (Norsk Oversetterforenings trend- og teknologiutvalg), har kommet med innspill til NOs styre, bl.a. i forbindelse med normalkontraktens bestemmelser om gjenbrukshonorar for e-bøker. NOTTU arrangerte også et verksted på høstseminaret, hvor foreningens medlemmer kunne prøve forskjellige nettbrett og lesebrett.

NO har mottatt høringsnotat om boklov.

2.1.5 – arbeide for å sikre oversetternes interesser i forbindelse med e-bokpublisering, strømming og annen elektronisk utnyttelse

I oktober åpnet nye Bokhylla.no. Alle norske bøker utgitt fram til år 2000 er nå tilgjengelige digitalt på Nasjonalbiblioteket. Magne Tørring og Bjørn Herrman representerte Norsk Oversetterforening under lanseringen. Det oppleves som problematisk at det er nokså komplisert å trekke et verk fra Bokhylla.no. Dette er meldt inn som oppfølgingssak til Kopinor som ansvarlig instans.

2.1.6 – følge opp normalkontrakten, e-bokavtalen og andre kontrakter, samt fremforhandle eventuelle tilleggsavtaler og/eller nye avtaler der det er nødvendig

Norsk Oversetterforening, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Den norske Forleggerforening er blitt enige om å forlenge prøveperioden for e-bokavtalen med ett år, siden erfaringsgrunnlaget foreløpig er svært begrenset. Ifølge Forleggerforeningen er fremdeles e-bokmarkedet marginalt; e-boksalget utgjør bare 0,6 prosent av omsetningen av skjønnlitteratur og generell litteratur. Imidlertid mener Forlegger-

foreningen at med de 40 000 titlene som faktisk er tilgjengelige, er tilbudet så stort at det i 2013 er mulig å få testet ut den reelle interessen hos norske kunder. Partene skal møtes igjen før sommeren når sikrere tall foreligger. I mellomtiden er det viktig at medlemmene passer på at den kontrakten som foreligger, faktisk brukes, og at betingelsene overholdes.

Siden Tanum Bokklubber ikke lenger ønsket å bidra til Stiftelsen Bokklubbens skjønnlitterære oversetterfond, er også oversetteravtalen mellom Norsk Oversetterforening og De norske Bokklubbene revidert på dette punktet. I den nye avtalen er tidligere pkt. 5, som forpliktet Bokklubbene til å betale 3 % av det opprinnelige oversetterhonoraret til Bokklubbfondet, strøket. De norske Bokklubbene vil betale inn til fondet ut 2013.

Særavtale mellom Norsk Oversetterforening og Tanum Bokklubber er også revidert med virkning fra 2012.

Norsk Oversetterforening og Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er blitt enige om nye satser med virkning fra 1.5.2013: kr 428 per side, og prøvehonorar kr 815.

2.1.7 – arbeide for mer organiserte konsultasjons- og samarbeidsformer med andre kulturorganisasjoner

NO er med i Kunstnernettverket, som samler 20 landsomfattende organisasjoner som representerer forskjellige kunstnergrupper. Nettverket driver politisk arbeid for å bedre kunstners inntektsforhold og sosiale vilkår.

2.1.8 – arbeide for flere statlige arbeidsstipendier

Garantiinntektutvalget (GI-utvalget) som er nedsatt av Kunstnernettverket, har fulgt opp arbeidet med utbedring av garantiinntekter og innføring av nye langsiktige stipendier for etablerte kunstnere. Det har vært møter med statsråd Anniken Huitfeldt og statssekretær Kjersti Stenseng, samt representanter fra administrasjonen. Det har vært viktig for de samarbeidende organisasjonene å sikre langsiktighet i de nye ordningene. Utvalget vil blant annet følge opp arbeidet med å bedre vilkårene for kunstnerne

som ikke ønsker å konvertere sine garantiinntekter til nye stipendier.

Det ble også i 2012 sendt en påminnelse til Kulturdepartementet om at skjønnlitterære oversettere har tilgang på få arbeidsstipendier sammenlignet med andre kunstnergrupper. Parallelt har Kunstnernettverket arbeidet med den generelle omleggingen av stipendordningen og garantiinntektene.

I tillegg har styret nedsatt et utvalg som skal arbeide med denne saken.

2.1.9 – I tillegg: Bibliotekvederlaget

Norsk Forfatter- og Oversetterfond mottok i 2012 kr 50 450 766 i bibliotekvederlag. Dette utgjør 83 % av fondets inntekter. Organisasjonene har sluttet opp om forhandlingsutvalgets framlegg om å prolongere gjeldende avtale med Kulturdepartementet med tre år. Avtalen sikrer en økning for rettighetshaverne på fire prosent av det departementet yter i vederlag per bok i norske bibliotek. For 2013 er bibliotekvederlaget hevet fra kr 2,12 til kr 2,21 pr enhet.

Departementet skal våren 2013 innkalle forhandlingsutvalget til et møte for å diskutere hvordan vi skal håndtere de digitale utfordringene i fremtidige avtaler.

2.2 Synliggjøring og profilering – NO vil profilere oversetterfaget, synliggjøre oversetteren som opphavsmann og arbeide for å fremme forståelsen av oversettelsens betydning ved å:

2.2.1 – samarbeide med forleggere, bokhandlere, kulturmyndigheter og andre om prosjekter som fremmer den oversatte litteraturen

NO har innledet et samarbeidsprosjekt med Foreningen !Les i forbindelse med årets Leselystaksjon, Rein tekst, der NO tilbyr skolene minst ti oversetterbesøk. Disse skal i all hovedsak skje i første halvår 2013.

I samarbeid med NFF, Språkåret 2013 og Språkrådet har NO innstiftet en Språkgledepris som skal deles ut under festforestillingen på Oversatte dager lørdag 2. mars. Foruten NOs leder Cecilie Winger består juryen av Arnfinn Muruvik Vonen og Inger Johanne Sæterbakk. Prisen er tenkt som en engangsforeteelse. Den skal deles ut til en person som har bidratt til å spre glede og entusiasme for det norske språket. Vinneren får kr 15 000.

NO har startet arbeidet med å få flere litterære priser til oversetterne, blant annet ser man på mulighetene for å opprette en fellesnordisk pris, og å få oversettelse til å bli en fast Bragepris-kategori.

NOs leder har deltatt på et styremøte i Bokhandlerforeningen. Hensikten var å bevisstgjøre bokhandlerne om viktigheten av å navngi oversetterne i bokhandlernes egne markedsføringstiltak.

NOs leder har holdt foredrag om foreningen for elevene ved Fagskolen for bok og papir.

2.2.2 – delta på litteraturfestivaler og arbeide for at NOs medlemmer blir invitert til å delta med program på andre litterære arrangementer

NO var som tidligere år ansvarlig for programposten Oversettertimen i Parken på Norsk Litteraturfestival på Lillehammer (Sigrid Undsetdagene, 29. mai–3. juni 2012). Årets festivaltema, *Penger*, var også utgangspunkt for sammensetningen av NOs program. Jon Rognlien holdt foredraget *Refsernes pris – mafialitteraturens*

samfunnskritiske rolle, Dina Roll-Hansen snakket om den litterære behandlingen av overgangen til markeds kapitalisme i ekssovjetiske samfunn, Geir Uthaug foredro om sine gjendiktninger av sentrale verk av Lord Byron og om pengenes rolle i disse, og under tittelen *Æresøkonomien i sagalitteraturen*" snakket Jon Gunnar Jørgensen om forholdet mellom gaver og ære i den islandske sagalitteraturen. Fredagsarrangementet var viet utdelingen av prisene fra Bokklubbenes skjønnlitterære oversetterfond: Trofastprisen ble tildelt Cecilie Bergh fra Deichmanske biblioteker, og Oversetterprisen ble gitt til Thomas Lundbo, som deretter samtalte med Alf van der Hagen. Programposten ble avholdt fra kl. 12.00 i Søndre Park under hele festivalen.

NO var representert på Bjørnsonfestivalen i Molde (29. august–2. september 2012) ved to av sine medlemmer. Thomas Lundbo deltok på åpningen av utstillingen *Serieglobus* og snakket om den fransk-canadiske tegneserieskaperen Guy Delisle. Guro Dimmen holdt foredraget *Afrikanske brobyggere* om forfatterne Petina Gappah, Aminatta Forna og Irene Sabatini.

Under Oslo Bokfestival (14.–16. september) deltok NO med programposten *Mord i utposten*, der tema var morbiditet, råskap og det urnordiske i litteratur fra Island og Færøyene. Her samtalte Thomas Lundbo med Silje Beite Løken og Lars Moa om deres oversettelser av henholdsvis Arnaldur Indriðason og Carl Jóhan Jensen.

2.2.3 – arrangere Verden på norsk og se om det er grunnlag for å gjenta arrangementet

NO arrangerte i september Verden på norsk i samarbeid med Deichmanske bibliotek. Temaet var *Døden*, og en gruppe bestående av Michel Rostain, Gøril Eldøen, Fredrik Wandrup og Cecilie Winger gjestet hovedbibliotekene i henholdsvis Stavanger, Bergen, Trondheim, Tromsø og Oslo. I de fire førstnevnte byene deltok også en lokal oversetter i programmet. Deltagere i de

respektive byene var: Anne Karin Torheim, Preben Jordal, Hedda Vormeland og Erik Egeberg.

2.2.4 – starte planleggingen av Oversatte dager 2013

Det ble nedsatt en styringsgruppe for Oversatte dager 2013 bestående av Cecilie Winger, Thomas Lundbo og Ellen Larsen fra NO, Inger Sverreson Holmes, Stein Gabrielsen, Lars Holm-Hansen og Berit Knudsen fra NFF. I løpet av året sluttet Ellen Larsen, og ny generalsekretær Vigdis Lian gikk inn i komiteen. Berit Knudsen sluttet også og ble erstattet av Iris Furu.

Etter hvert ble gruppen supplert med Carina Westberg (NO), og Lars Holm-Hansen gikk ut og ble erstattet av Hege Mehren (NFF). Inger Sverreson Holmes ble engasjert som prosjektleder.

Arrangementet skal gå av stabelen på Litteraturhuset i Oslo 28.02–2.03.2013. Rammeprogrammet var på plass desember 2012

2.2.5 – jobbe for å få eksterne tilskudd til foreningens synliggjørings- og profileringsprosjekter

Norsk kulturråd ga i 2012 støtte til arrangementet Verden på norsk på kr 157 000. Til Oversatte dager 2013 ble det innvilget støtte på kr 275 000 fra Kulturrådet og kr 75 000 fra Fritt ord.

2.2.6 – fortsette arbeidet med oversetterbloggen

Morten Hansen har vært redaktør for Oversetterbloggen siden desember 2010, da bloggen ble bevilget støtte fra Kulturrådet. I perioden har det vært gjennomsnittlig 2300 sidevisninger per måned. De to mest leste innleggene totalt sett er *Den hodeløse bøddelen* og *Overlagt drap*, begge om Pynchon-saken i 2012, med hhv. 2045 og 1375 sidevisninger. Deretter følger Kirsti Øvergaards *Svenske fallgruver og falske venner* med 974 sidevisninger og Nils Ivar Agøys *Forfjamret, jeg må bruke 'hvi* med 777 visninger.

2.2.7 – arrangere Oversatt aften månedlig

Oversatt aften er en månedlig litterær soaré der oversettere selv leser fra sine oversettelser. Arrangementet avholdes hver siste tirsdag i måneden med unntak av i skolens ferier, på kafeen Noahs Ark på Grünerløkka i Oslo. Normalt har to deltagere en halvtime hver til å presentere og lese fra aktuelle bøker. Programmet har vært satt sammen etter et innholdsmessig, stilistisk eller geografisk tema. I perioden har følgende oversettere bidratt: Eve-Marie Lund, Erik Krogstad, Lars Moa, Ika Kaminka, Nina Zandjani, Kristina Solum, Geir Juell Skogseth, Hanne Herrman, Preben Jordal, Morten Hansen, Cecilie Winger, Tone Formo, Gøril Eldøen, Tommy Watz, Geir Uthaug. Besøket har vært jevnt godt.

2.2.8 – i tillegg

NO er aktiv på sosiale medier som Underskog, Facebook og Twitter. NOs leder har skrevet kronikker og avisinnlegg som har rettet søkelyset mot oversetteriet og oversetternes situasjon, i tillegg til at hun har stilt opp i intervjuer og deltatt i debatter. Temaene har blant annet vært boklov, trykde-loven og uorganiserte oversettere.

2.3 Faglig arbeid – NO vil arbeide for å høyne kvaliteten på norske oversettelser ved å:

2.3.1 – slutføre og evaluere Flerstemt: litterært oversetterkurs og eventuelt planlegge neste kurs

Flerstemt ble avviklet høsten 2011 og våren 2012 med undervisning for språkene hindi, vietnamesisk og bosnisk, kroatisk og serbisk (BKS). Målet har vært å formidle litteratur fra de største innvandrergruppene respektive land. Delmål har vært å gi innføring i grunnleggende problemstillinger ved oversetterfaget og å skape en arena for rekruttering av nye oversettere. Det var ti deltagerne, tre fra hindi, tre fra BKS og fire fra vietnamesisk. Ved kursets slutt fikk to av deltagerne, en fra vietnamesisk og en fra BKS, en anbefaling til bruk overfor potensielle arbeidsgivere.

2.3.2 – fortsette samarbeidet med akademiske miljøer som arbeider med oversettelse og oversatt litteratur

NO har samarbeidet med ILOS (Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk ved Universitetet i Oslo) om masteremnet TRANS 4300 – Litterært oversetterseminar, som har vært tilbudt masterstudenter i språkene engelsk, fransk, russisk og tysk. TRANS tar sikte på å gi språkstudenter grunnleggende oversetterferdigheter, og på emnets annet semester (høsten 2012) var NO-medlemmer rekruttert som undervisere. Til sammen ti studenter ble undervist av Elisabeth Beanca Halvorsen (tysk), Dina Roll-Hansen (russisk), Thomas Lundbo (fransk) og UiO-ansatte Ragnhild Eikli (engelsk).

2.3.3 – arrangere seminar om nynorskoversettelse

1. og 2. juni 2012 ble det avholdt seminar for potensielle nynorskoversettere under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer. Seminaret var et spleiselag og samarbeidsprosjekt mellom NO (ved Christine Amadou, Magne Tørring og Hilde Sveinsson), Samlaget, Språkrådet og Litteraturfestivalen. Seminaret samlet 13 deltagere. NO rekrutterte bokmålsoversettere som ønsket å styrke sin nynorskkompetanse, mens Samlaget rekrutterte språkarbeidere som kunne tenke seg å arbeide med oversettelse. I tillegg var det to studenter fra masteremnet TRANS 4300. Seminaret besto av et intensivt kurs i nynorsk ved Aud Søyland, tekstverksted med oversettelser til nynorsk, og to foredrag ved henholdsvis forfatter og oversetter Brit Bildøen og bibeloversetter Anders Aschim.

2.3.4 I tillegg:

Oversettertreff

Det ble avholdt tre oversettertreff i perioden. Tirsdag 15.2. fortalte Erik Skuggevik om nyoversettelsene av Ibsen. Tirsdag 12.6. *Død og pingviner, Liv og skjebne, Støvler fulle av varm vodka* – med Dina Roll-Hansen, Peter Normann Waage og Steinar Gil. Torsdag 15.11 snakket bastianvinner Ika Kaminka om Haruki Murakami og verket 1Q84.

Oversettertreffenes vertskap har vært Tone Formo, Bård Kranstad og Hilde Lyng.

Høstseminar

Med tittelen *Duske brodere meg! Et barnlig og ufint seminar*, ble høstseminaret avholdt 28.-30. september på Thorbjørnrud Hotell på Jevnaker. Etter den faste innledende posten *Hva driver NO med nå?* ble det faglige programmet satt i gang med en paneldebatt om tilpasning i barne- og ungdomslitteratur. Debattanter var Hege Eikenes Randen fra Cappelen Damm, Kristin Ørjasæter fra Norsk barnebokinstitutt, samt NOs medlemmer Stian Omland og Jørn Roeim. Dina Roll-Hansen holdt innlegget *Når barneboka går over grensen – om tabuer og oversettlese*. Cecilie Winger avsluttet fredagens program med *Banning, tilpasning og barne- og ungdomslitteratur*. Tradisjonen tro ble det avholdt quiz før middag.

Lørdagen åpnet med Jostein Sand Nilsen som hadde kalt sitt innlegg *Banning*. Han ble fulgt av Ingrid Kristine Hasunds *Fy faen eller Fy Farao? Banning og nestenbanning i norsk*. Hedda Vormeland snakket om *Belgisk og nederlandsk banning* og Cille Dahl holdt innlegget *Blir banning nedtonet i oversettelser? Årets utenlandske gjest og mottaker av NORLAS oversetterpris, June Hwasue Warberg, foredro under tittelen Om oversettelse og tilpasning av norsk litteratur til koreansk*. Ettermiddagen var fylt med verkstedene Styrets time, Stipender og Nettbrett.

Kritiker Sindre Hovdenakk åpnet søndagen med *Peer du Lyg. Henrik Ibsen gjendiktet til nynorsk*.

Posten Avslutningsvis tok Tom Lotherington seg av med kåseriet *Ivar Aasens underbukse*.

Grammatikkseminar

9. og 10. mars ble det arrangert grammatikkseminar i Rådhusgata 7. Foredragsholdere var Inger Lise Soot og Arne Torp samt Halfdan W. Freihow, Kristin Kilsti og Thomas Lundbo. Det var 32 deltagere, hvorav ett

ikke-medlem. Ansvarlige for seminaret fra NOs side var styremedlemmer Benedicta Windt-Val og Agnete Øye, samt Hilde Sveinsson fra administrasjonen.

Hva skal man si om oversettelser?

NO har fortsatt arbeidet med prosjektet *Hva skal man si om oversettelser?* under ledelse av Jon Rognlien. Det sentrale spørsmålet er "Hva gjør en oversettelse god?" Dette er blitt debattert av kritikere, oversettere, litteraturvitere og forleggere i lukkede og åpne arrangementer, blant annet på seminaret *Vi leser hverandre* dagen før NOs julemøte. I tillegg har Jon Rognlien skrevet et stort antall artikler. Sluttresultatet er tenkt redigert sammen til en "plakat", et hefte og/eller en nettpublikasjon – en vademecum for kritikere: *Den kritiske vademecum – i oversettelse*.

2.4 Internasjonalt arbeid – I tillegg til engasjement i de internasjonale organisasjonene vil NO:

2.4.1 – støtte initiativet til etablering av et indonesisk Translation Centre for utdanning av oversettere

I oktober deltok leder Cecilie Winger på et ukelangt seminar i Jakarta. Tittelen på seminaret var *Towards an Indonesian Translation Centre*. Winger bidro med to foredrag – et om europeiske oversettercentre og et om viktigheten av å ha en sterk organisasjon.

2.4.2 – holde kontakten med den georgiske oversetterforeningen og hjelpe dem med eventuelle søknader om pengestøtte fra Kopinor eller andre

Det var liten kontakt i 2012. Et seminar som skulle vært avholdt i november, ble utsatt på ubestemt tid. I januar 2013 er kontakten gjenopprettet. Det har vært valg i foreningen, og ny president er Manana Dumbadze som også tidligere har arbeidet mye med representanter fra NO i internasjonale sammenhenger.

2.4.3 – videreutvikle det tette samarbeidet med søsterorganisasjonene i Danmark, Finland, Island og Sverige, og utvikle samarbeidet med resten av de nordiske organisasjonene

NORNE avholdt ett møte i 2012, der NO ikke var representert. Det er innledet et forarbeid til en konferanse i Oslo høsten 2013, der man skal diskutere muligheten for å opprette en fellesnordisk oversetterpris.

2.4.4 – fortsette samarbeidet med NORLA om hjelp til selvhjelp i organisasjonsbygging i andre land

NO har videreført samarbeidet med NORLA, blant annet ved at leder Cecilie Winger deltok på et seminar i Jakarta hvor hun snakket om copyright og organisasjonsbygging.

2.4.5 – være vertskap for FITs styremøte i mars 2013

Fédération Internationale des Traducteurs (FIT) avholder sitt styre- og rådsmøte i Oslo 1.-3. mars. NO og NFF deler vertskapsrollen. De gjestende

medlemmene av FIT skal også delta på Oversatte dager og markere FITs 60-årsdag.

2.4.6 – I tillegg

BWC – Baltic Writers' Council

BWCs generalforsamling ble avholdt 30.–31. mars. Til stede var representanter for skribentorganisasjoner i Norge, Sverige, Finland, Estland, Latvia, Litauen, Russland, Hviterussland, Polen og Tyskland. BWCs generalforsamling fungerer først og fremst som et forum for utveksling av erfaringer og informasjon om medlemsorganisasjonenes arbeid og utfordringer. Det ble også lagt planer for BWCs neste store arrangement, Baltic Meetings i 2013.

BCWT – Baltic Centre for Writers and Translators

Tor Tveite sitter i styret for BCWT som representant for BWC fram til sommeren 2013. Styret har fire–fem møter i året. Reise- og oppholdskostnader dekkes av BCWT.

CEATL – Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires

NOs leder deltok på CEATLs generalforsamling 2013 som ble avholdt i Zadar 17.–19. mai med den kroatiske oversetterforeningen som vertskap. Generalforsamlingen ble innledet med møter i CEATLs fem arbeidsgrupper, som har ansvar for følgende arbeidsområder: 1) oversetternes arbeidsvilkår, 2) utdanning og faglig oppdatering, 3) fagpolitiske tiltak (best practice), 4) synlighet, og 5) rettigheter. Det ble vedtatt to profilerings tiltak i forbindelse med den internasjonale oversetterdagen: Utsendelse av et e-kort med separat tekst for alle medlemmer, og en konkurranse om å lage oversettelsesrelaterte videosnutter. NO deltok i begge. Tre nye oversetterforeninger ble opptatt under generalforsamlingen: den serbiske, den polske og den italienske Sindacato Traduttori Editoriali (som erstatter Sindacato Nazionale Scrittori som CEATL-medlem). Hele styret ble gjenvalgt, med unntak av Katarína Bednárová, som gikk ut etter eget valg, og som ble erstattet av ungarske Idikó Lőrinszky. Martin de Haan fra Nederland fortsetter som leder.

NO har tatt initiativ til å arrangere et møte for CEATLs arbeidsgruppe for opphavsrett i Oslo. Etter søknad har NO fått støtte til gjennomføringen av møtet fra Kopinors utviklingsfond. Møtet skal etter planen holdes medio april, i tide til CEATLs generalforsamling i år.

PETRA – European Platform for Literary Translation

NO er såkalt "Contact Partner" i PETRA. I kjølvannet av PETRAs arbeid med å kartlegge vilkårene for europeiske skjønnlitterære oversettere, og kongressen som ble arrangert Brussel i desember 2011, er det utgitt en pamflett med tittelen: Towards new conditions for literary translation in Europe. Pamfletten er i stor grad forfattet i samarbeid med medlemmer av CEATLs styre og inneholder anbefalinger som angår oversetteres utdanning, rettigheter, sosiale situasjon og rolle i kulturlivet og på bokmarkedet. Pamfletten er publisert på NOs hjemmesider og er distribuert til aktuelle aktører i norsk kultur- og organisasjonsliv.

EWC – European Writers' Council

NO var representert på EWCs generalforsamling 26.–27. mai i Åbo ved Mette Møller fra Den norske Forfatterforening. NO er meldt ut av EWC med virkning fra 1.1.2013 i henhold til årsmøtevedtak fattet i 2012.

I dine sko

NO har støttet et norsk-indisk prosjekt som heter *I dine sko*. Initiativtagerne har arrangert en skrivekonkurranse der nordmenn skal skildre hvordan de forestiller seg livet i India, og inderne skal gjøre tilsvarende. Hensikten med prosjektet er økt forståelse på tvers av kulturelle grenser, og novellene skal oversettes til begge språk og utgis i bokform.

2.5 Annet – dessuten vil NO:

2.5.1 – fornye leien av kontor plasser i Litteraturhuset

Avtale for 2013 er inngått, og de to arbeids plassene ble utlyst i desember 2012 for perioden 15.1.-31.7. Det var syv søkere, og dette er en stor økning fra tidligere. I april utlyses plass for perioden 1.8.-31.12.

2.5.2 – arrangere velkomstmøte med nye medlemmer kvelden før årsmøtet

Nye medlemmer siste to år ble invitert til et informasjonsmøte fredag 23.3.2012. Det var kun én som meldte seg på, og møtet ble avlyst. Det gjøres et nytt forsøk før årsmøtet i 2013.

2.5.3 – arrangere seniortreff

Treffet ble arrangert 26. juni med tolv medlemmer til stede. Birger Huse holdt foredraget *Var det gode bedre før?* Deretter var det diskusjon og servering.

2.5.4 – starte arbeidet med å arrangere kulturreise til USA i 2013

Styremedlem Halfdan W. Freihow og foreningssekretær Hilde Sveinsson er ansvarlige for planlegging og gjennomføring av USA-reisen som arrangeres mellom 26.4. og 5.5. 2013. Turen vil starte i Memphis, TS, og avsluttes i New Orleans, LA.

2.5.5 – holde kontakten med uorganiserte oversettere, blant annet gjennom invitasjoner til informasjonsmøter og oversettertreff

Det er i perioden ikke avholdt eget møte for ikke-organiserte.

2.5.6 – fortsette samarbeidet med de andre norske oversetterorganisasjonene, NAViO, NFF, STF og NTF blant annet gjennom Nettverkstedet og Oversetterforumet

Nettverkstedet

Nettstedet nettverksted.no, som NO eier sam-

men med NFF og NAViO, gir brukerne tilgang til nettbaserte ordbøker og oppslagsverk (bl.a. Kunnskapsforlagets ordbøker og Encyclopædia Britannica) samt diverse nettressurser og brukergenerert materiale. Nettverkstedets regnskap ble fra 1.1.2012 overført til NFF. Redaktør er Magne Tørring.

Oversetterforumet

Oversetterforumet har hatt ett møte i perioden. I tillegg til orientering fra organisasjonene om aktuelle saker, dreide møtet seg om planleggingen av Oversatte dager 2013.

2.5.7 – i tillegg

Oppfølging av Starnberger StraÙe 8 i Berlin

Foreningens leilighet sto tom kun én uke i 2012. De fleste leieavtalene var for én uke av gangen, mens fire medlemmer leide i to uker og ett medlem i tre uker etter hverandre.

Etter at foreningen i 2011 mottok en del klager om støy fra NOs leilighet, ble det i januar 2012 lagt skrittdeмпing under gulvene i stue og gang. Spisestuestoler ble byttet ut med en lettere stoltype, og sovesofaen ble byttet ut med en vanlig sofa, slik at leiligheten nå maksimalt kan benyttes av fire personer. Etter dette ble det midlertidig slutt på klagen, men etter november 2011 varslet familien i etasjen under igjen husbestyrer om bråk. Alle reisende får informasjon om dette forholdet.

Det var i 2012 også behov for mindre oppgraderinger, blant annet er ny komfyr installert, og en stjålet sykkel er blitt erstattet.

Leiligheten holdes stort sett i pen stand av NOs medlemmer, men det er ønskelig at kontoret får beskjed når noe går i stykker eller når det er behov for reparasjoner, slik at forholdene kan utbedres fortløpende.

3. ØVRIG FORENINGSAKTIVITET

3.1 Styre og administrasjon

Styret har i perioden bestått av leder Cecilie Winger, nestleder Thomas Lundbo, Halfdan W. Freihow, Tor Tveite, Magne Tørring, Kirsti Vogt, Benedicta Windt-Val og Agnete Øye. Fra 16. til 18. november 2012 ble det holdt styreseminar i Son. Temaene var langtidsprogrammet for den kommende femårsperioden og bokbransjens framtid. Knut Ola Ulvestad fra Font Forlag var invitert til å snakke om utviklingstrekk i bokbransjen sett fra et forleggerståsted.

Administrasjonen har to og et halvt årsverk. I perioden sa generalsekretær opp stillingen, og kontorsekretæren gikk over fra en delt stilling i Oversetterforeningen og Dramatikerforbundet, til en halv stilling i Dramatikerforbundet etter å ha vært 50 % sykemeldt siden desember 2011. Stillingene ble utlyst. Vigdis Lian ble ansatt som ny generalsekretær, og Berit Aas ble ansatt som ny kontorsekretær. Berit Aas tiltrådte i stillingen 1. september. Hun arbeider halv stilling for NO og er til stede på kontoret i Rådhusgata 7 tirsdag, onsdag og torsdag. Vigdis Lian delte i en overgangsperiode stillingen med tidligere generalsekretær Ellen Larsen, og begynte for fullt fra 1. januar 2013. For øvrig hadde foreningssekretær redusert arbeidstid på grunn av sykemelding og arbeidet 60 % ut juni måned, og foreningens leder var sykemeldt én måned i månedsskiftet januar/februar. Nestleder var da fungerende leder. I tillegg er foreningens faste regnskapsfører i permisjon og er midlertidig erstattet av et regnskapsbyrå.

Det har ikke vært skader eller ulykker i perioden. Det føres ingen fraværstatistikk. Foreningen forurenses ikke det ytre miljø.

3.2 Årsmøtet 2012

NOs årsmøte ble avholdt 24. mars. Det var 91 stemmeberettigede til stede. Møtet hadde åtte gjester fra andre organisasjoner, og fra administrasjonen møtte Ellen Larsen, generalsekretær, Hilde Sveinsson, foreningssekretær og Liv Gudmundstuen, kontorsekretær. Under gjennomgang av årsmeldingen ble det gjort tilføyel-

ser til pkt 3.7 Priser og utmerkelse. Regnskapet ble enstemmig godkjent. Styret fremmet forslag om fullfinansiering av frilansernes sykeforsikring. Dette ble enstemmig vedtatt. Styret fremmet også forslag om innføring av et årlig arbeidsstipend oppdelt i kortere perioder. Dette forslaget ble vedtatt med noen presiseringer og innføres som en prøveordning på tre år, 2012–2014.

Forslag om å melde NO ut av European Writers' Council (EWC) ble enstemmig vedtatt. Likeledes ble styret gitt fullmakt til å skrive under fremforhandlet avtale med Cappelen Damm uten avsnittet om 3% til oversetterfondet. Handlingsplanen ble vedtatt med én tilføyelse. Regnskap og budsjett ble enstemmig vedtatt, og budsjett og regnskap for Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF) ble tatt til etterretning. Valgkomiteens innstilling ble tatt til følge. Under Åpen post orienterte Silje Beite Løken om www.islex.no. Ragnfrid Stokke satte søkelyset på problemstillingen rundt e-bokutgivelser med eldre oversettelser som er falt i det fri, og hvor det finnes nye gode oversettelser.

3.3 Hieronymus-feiringen

St. Hieronymus ble feiret torsdag 27. september i Rådhusgata 7. Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening sto som arrangør, og i tillegg til deres egne medlemmer deltok medlemmer fra NO, Norsk audiovisuell oversetterforening og Statsautoriserte translatørers forening, samt innbudte gjester. Tor Tveite holdt ord for dagen.

Bastianprisen ble tildelt Ika Kaminka for oversettelsen av Haruki Murakamis *1Q84*, bind 1&2. Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur ble ikke delt ut. NFFs ordbokpris gikk til Kåre Nilsson og Eva Refsdal for deres Spansk blå ordbok. NAViOs teksterpris ble tildelt Bjørn Meyer. NORLAs oversetterpris ble tildelt June Hwasue Warberg for hennes mange oversettelser av norsk litteratur til koreansk.

3.4 Julemøtet

Julemøtet ble arrangert i Oslo Militære Samfunds lokaler lørdag 1. desember. Etter foreningens faste aktueltpost holdt direktør i Bokhandlerforeningen, Trine Stensen, innlegget *Hva rører seg i bokhandlerverdenen*.

Deretter sang Vibeke Saugestad med venner julen inn. Før aperitiff og festmiddag var det tradisjonen tro bokbytte i "Sumpen".

3.5 Medlemsinformasjon og medlemsassistanse

Administrasjonen får jevnlig spørsmål om hjelp til smått og stort fra medlemmene, og tips om saker som bør følges opp. En gjenganger er utelatelse av oversetterens navn på forlagenes nettsider, i annonser og ved anmeldelser. I slike tilfeller sender administrasjonen brev eller e-post til dem det gjelder, og påpeker utelatelsen og følger opp at eventuell korrigerings skjer.

NO har assistert medlemmene i 85 saker denne perioden og svart på mange spørsmål. To saker har vært så store at advokat har blitt benyttet. Den ene saken ble forlikt i retten, den andre søkes løst ved forhandling.

3.6 Høringer

I forbindelse med revisjonen av åndsverkloven har NO levert høringsuttalelse til den nye delen om ulovlig fildeling.

NO har levert kommentarer til EUs direktivforslag om "Orphan works – COM(2011) 289 final" til Kulturdepartementet.

I brev til Kulturdepartementet har NO kommentert mandatet til Utredning om litteratur- og språkpolitiske virkemidler, og bedt departementet om å vurdere om det burde tas inn som et eget punkt i mandatet for utredningen hvordan de store forlagenes markedsrett skal reguleres ved innsalg til bokhandlene.

NO har levert høringsuttalelse til Kulturdepartementet i forbindelse med høring om "Forskrift om overgangsregler til lov om endringer i åndsverkloven". Forskriften er ment å sikre at

Norwaco fortsatt kan innkreve vederlag for videresending i henhold til åndsverklovens § 2 og § 38.

Norsk Oversetterforening har mottatt Framlegg til lov om omsetning av bøker (boklov) til høring. Bokloven vil ha som formål å legge til rette for bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur og sikre tilgang på norsk litteratur over hele landet. Høringsfristen er 15. mars.

3.7 Priser og utmerkelser

Bastianprisen ble tildelt **Ika Kaminka** for hennes oversettelse av Haruki Murakami: *1Q84*, bok 1&2 (Pax).

Bastianprisen for barne- og ungdomsbøker ble ikke utdelt.

Hieronymusdiplomet ble tildelt **Jorunn Hveem Carlsen** og **Per Kristian Gudmundsen**.

Løvebrølet ble ikke utdelt.

Bokklubbenes oversetterpris ble tildelt **Thomas Lundbo**.

Kritikerprisen ble tildelt **Merete Alfsen** for oversettelsen av A. S. Byatts *Barnas bok*.

Kulturdepartementets pris for oversettelse av barne- og ungdomslitteratur ble tildelt **Jørn Roeim** for oversettelsene av Tim Bowlers *Spille død* og *Nære på* (Blade 1 og 2).

Anders Jahres kulturpris 2012 ble tildelt **Kari** og **Kjell Risvik**.

3.8 Støtte til ulike formål i perioden

Foreningen har mottatt søknader om støtte til store og små arrangementer og fra humanitære organisasjoner. Styret behandler sakene fortløpende i henhold til budsjett og foreningens formålsparagraf. Følgende er blitt innvilget støtte i perioden:

Det Norske Shakespeareselskap	"	3 500
Norsk kritikerlag	"	5 000
Kritikerprisen	"	10 000
Rein tekst-aksjonen	"	10 000
Zagajewski-seminar, Lillehammer	"	12 000
Foreningen !les	"	15 000

3.9 Økonomi

Foreningen hadde en inntekt på kr 12 642 093 i 2012 (kr 11 959 169 i 2011), mens driftskostnadene var på kr 12 604 150 (kr 13 091 188 i 2011) før finans. Det ga et driftsoverskudd på kr 37 943. Det var budsjettert med et driftsunderskudd på kr 211 084. Årsresultatet etter finans var et overskudd på kr 758 314. Det var budsjettert med et overskudd på kr 288 916.

Årsregnskapet for 2012 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

3.9.1 Privatkopieringsvederlag

NO mottok i 2012 privatkopieringsvederlag fra Norwaco for 2011 på kr 580 472. Fordeling av midlene er basert på statistikk over solgte lydbøker. Vederlaget skal utbetales direkte til rettighetshavere så langt det er mulig. Vederlag som er generert av avdøde oversettere utlyses som stipender.

Det er en overordnet målsetning at dette vederlaget skal utbetales så raskt som mulig til rettighetshaverne. Midler for 2011 ble utbetalt i november 2012.

Det ble i 2012 utbetalt kr 458 002 i direkte vederlag. Det ble tildelt to stipender på kr 10 000 og tre på kr 15 000, til sammen kr 65 000.

4. STIPENDER OG ØKONOMISK STØTTE

4.1 Norsk Oversetterforenings stipender

4.1.1 Stipendrunnen 2012

Stipendene ble utlyst i midten av september 2011 med søknadsfrist 15. oktober. Alle søkere registrerte sin produksjon elektronisk. Stipendkomiteen foretok sine tildelinger i slutten av januar 2012. Etter årsmøtets godkjenning av budsjett for 2012 ble stipendene utbetalt i slutten av mars og i mai.

Tildelinger:

Eldre fortjente medlemmer:

Guri Vesaa

Hønnørstipend:

Alf B. Glad og Heidi Grinde

Arbeids- og prosjektstipender:

3 måneder Bessesen, Kirsten Marianne
Grip, Johann
Mehren, Hege
Zandjani, Nina

1 år Hansen, Morten
Kemény, Kari
Westberg, Carina

2 år Haug, Ingrid
Lone, Steinar

1 år for
nyetablerte Vormeland, Hedda

Prosjektstipender for pensjonister:

3 måneder Høverstad, Torstein Bugge
Stenersen, Ellen Holm

Etableringsstipender:

Kr 15 000 Aasprong, Monica
Kr 20 000 Bjarkøy, Jonas
Kr 21 000 Mediaas, Christina
Kr 22 000 Eldøen, Gøril
Vikingstad, Margunn

Diversestipender:

Kr 5 000 Breidfjord, Kristian
Brodal, Jan
Carlsen, Arne-Carsten
Dietrichson, Jan
Dobos, Éva
Frydenlund, Hege
Gaustad, Morten
Hagerup, Klaus
Halling, Kia
Halvorsen, Elisabeth Beanca
Hatle, Liv
Hem, Arne
Huse, Birger
Jordal, Preben
Kleppen, Grete
Lahaise, Maaik
Nordby, Erik
Näumann, Kari
Smith, Anne-Marie
Sundby, Synneve
Sverdrup, Kari
Tobiassen, Elin Beate
Tonzig, Alice
Tusvik, Marit
Tønseth, Jan Jakob
Tørring, Magne
Vogt, Kirsti
Vormeland, Hedda
Aasprong, Monica
kr 10 000 Amadou, Christine
Berg, Ellen Karine
Bjarkøy, Jonas
Bjerkeng, Marit
Carlsen, Jorunn Hveem
Dahl, Cille
Dahl, Tor Edvin
Due, Nina Margareta
Farbregd, Turid
Foldøy, Dagfinn
Fosser, Per E.
Grip, Johann
Halmøy, Egil
Hermundstad, Ann Kristin
Holm, Dagny
Lyng, Hilde
Mellbye, Sidsel
Middelthun, Elisabet

Diversestipender fortsetter:*kr 10 000 fortsetter:*

	Moa, Lars	kr 40 000	Eikli, Ragnhild
	Rasmussen, Egil		Erichsen, Dorthé
	Ringén, Erik		Formo, Tone
	Saugestad, Vibeke		Halvorsen, Thor Dag
	Solum, Annette Kristina		Lotherington, Tom
	Stenersen, Ellen Holm		Omland, Stian
	Tveite, Tor		Roeim, Jørn
	Westberg, Åse		Øvergaard, Kirsti
	Zandjani, Nina	kr 45 000	Bakke, Kyrre Haugen
kr 15 000	Aasen, Tone		Bjørnson, Elisabeth
	Breivik, Pål Flatmo		Frogner, Elsa
	Kaminka, Ika		Krogstad, Erik
	Lone, Steinar		Watz, Tommy
	Neumann, Ute		Winger, Cecilie
	Rognlien, Jon	kr 50 000	Aschim, Ragnar
	Ødegård, Knut		Gudmundsen, Per Kristian
kr 20 000	Øye, Agnete		Rosse, Øystein
	Blomgren, Einar		Uthaug, Geir
	Busk, Sissel	kr 55 000	Ofstad, Knut
	Dimmen, Guro	kr 60 000	Alfsen, Merete
	Egeberg, Erik		Bolstad, Kari
	Frydenlund, John Erik		Dahl, Sverre
	Glad, Alf B.		Engen, Bodil
	Jonassen, Fartein Døvle		Grinde, Heidi
	Kranstad, Bård		Herrman, Bjørn
	Kristiansen, Halvor		Høverstad, Torstein Bugge
	Løken, Silje Beite		Johansen, Knut
	Plau, Hilde Sophie		Kemény, Kari
	Stokke, Ragnfrid		Kolstad, Henning
	Westberg, Carina		Lange, Mona
kr 25 000	Øverås, Linn		Qvale, Per
	Aspen, Nina		Risvik, Kari
	Aurstad, Tore		Risvik, Kjell
	Bakke, Tove		Rugstad, Christian
	Engen, Kari		Sjøgren-Erichsen, Torleif
	Hanssen, Toril		
	Hovland, Ragnar		
	Lindgren, John Erik Bøe		
	Lundbo, Thomas		
kr 30 000	Myklebost, Tone		
	Christensen, Bente		
	Gjerdrum, Aase		
	Lorentzen, Peter		
	Lund, Eve-Marie		
	Sønsteng, Gry		
	Windt-Val, Benedicta		
kr 35 000	Brenna, Gry		
	Hansen, Morten		
	Klinge, Bente		
	Mehren, Hege		

4.1.2 Kurs- og konferansestipend

Det ble i 2012 søkt og tildelt fire kurs- og seminarstipender. Ett av disse utbetales i 2013.

4.1.3 Produktivitetsstipend

Det ble i 2012 tildelt 20 stipender til kjøp av arbeidsutstyr på til sammen kr 177 024.

4.1.4 Annen økonomisk støtte til medlemmer

Refusjon av premie for tegning av forsikring for tilleggssykepengene for frilansere

I 2012 var det 26 av foreningens medlemmer som benyttet seg av denne ordningen, hvor foreningen dekker syketrygdpremien. Kr 288 846 ble det refundert totalt.

Konsulenthjelp

Hvert medlem har kr 5 000 per år til å honorere konsulenter. Det var elleve medlemmer som benyttet seg av tilbudet i 2012.

Kollegastøtte

Ordningen ble innført på årsmøtet i 2009 og går ut på at medlemmer og ikke-medlemmer etter søknad kan få honorere et NO-medlem for å lese deler av en oversettelse. Honoraret er på kr 5000. I 2012 har to medlemmer og ett ikke-medlem benyttet seg av dette tilbudet.

Lån til kjøp av produksjonsutstyr

I tillegg til produktivitetsstipend kan medlemmer låne inntil kr 20 000 til kjøp av produksjonsutstyr. Lånet gis rentefritt i to år med sikkerhet i stipulert stipendtildeling. I 2012 benyttet ett medlem seg av tilbudet.

Støtte/lån fra Solidaritetsfondet

Foreningen kan yte støtte/lån til medlemmer i en akutt vanskelig økonomisk situasjon i henhold til vedtekter for Solidaritetsfondet. Det var i 2012 tre medlemmer som søkte og fikk innvilget solidaritetslån.

4.2 Statens kunstnerstipender

Statens kunstnerstipender ble utlyst i midten av september 2011 med søknadsfrist 15. oktober. Foreningens stipendkomité behandlet søknadene i januar 2012 og leverte innstilling til statens stipender i begynnelsen av februar.

Skjønnlitterære oversettere disponerte i 2012 fire arbeidsstipender (ett ledig for tildeling), to arbeidsstipender for yngre kunstnere (to ledige for tildeling) og kr 381 000 i diversestipender. Det var ingen ledige garantiinntekter.

I 2012 ble følgende statlige stipender tildelt skjønnlitterære oversettere:

Arbeidsstipend for yngre kunstnere:

2 år	Bergan, Hege Susanne
1 år	Tørring, Magne

Diversestipend:

Kr 9 000	Klinge, Bente
kr 10 000	Aurstad, Tore
	Ims, Gunvald
	Jordal, Preben
	Kleppen, Grete
	Øvergaard, Kirsti
kr 15 000	Bolstad, Kari
	Busk, Sissel
	Eikli, Ragnhild
	Løken, Silje Beite
kr 20 000	Delalic, Munib
	Dobos, Eva
	Foldøy, Dagfinn
	Formo, Tone
	Neumann, Ute
	Plau, Hilde Sophie
	Ringen, Erik
	Rød-Larsen, Hilde
	Sundby, Synneve
kr 26 000	Kristiansen, Halvor
	Solum, Kristina
kr 30 000	Lyng, Hilde

Eldre fortjente kunstnere:

Innstillingen ikke imøtekommet.

Arbeidsstipend:

2 år	Kristin Kilsti
------	----------------

5. RETTIGHETSORGANISASJONENE

5.1 Kopinor

Norsk Oversetterforening er en av Kopinors 22 medlemsorganisasjoner. Kopinor inngår avtaler om analog og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk.

Norsk Forfatter- og Oversetterfond mottar vederlag på vegne av de skjønnlitterære skribentorganisasjonene. Fondet mottok i 2012 kr 6 750 301 i kollektive vederlag fra Kopinor, sammenlignet med kr 8 683 123 året før.

Kopinors totale inntekter i 2012 var 275,6 mill. kr (241,6 mill. kr i 2011). Norske rettighetshavere mottok i alt 160,1 mill. kr i kollektive vederlag fra Kopinor (155,5 mill. kr i 2011). I tillegg utbetales vederlag til utenlandske rettighetshavere for kopiering av utenlandske verk. Kopinor utbetaler også en del vederlag til rettighetshavere individuelt, bl.a. for bruk av verk ved eksamen og til lydbøker for funksjonshemmede.

Inntektsøkningen har sammenheng med at det for første gang er tatt betalt for digital kopiering i skolene. Vederlagsbetalinen fra kommunene har derfor økt med ca. 30 prosent. Disse vederlagene er imidlertid ennå ikke betalt ut til organisasjonene, siden fordelingsforhandlingene ikke er avsluttet.

En ny, permanent avtale med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker på Internett (Bokhylla.no) ble inngått i 2012. Avtalen gjelder for bøker utgitt til og med 2000 og vil omfatte ca. 25 000 titler når tjenesten er komplett i 2017.

Gjennom datterselskapet Kopinor Pensum drives bl.a. produksjon og salg av kompendier for høyere utdanning, samt lisensiering for lokal kompendiefremstilling. En ny tjeneste, Bolk, for levering av innhold og rettigheter for digitale kompendier vil stå ferdig i 2013.

Kopinor ble startet av norske rettighetshavere i 1980. Yngve Slettholm er administrerende direktør, Ann-Magrit Austenå styreleder. Les mer om Kopinor på www.kopinor.no.

5.2 Norwaco

NO er en av 34 medlemsorganisasjoner i Norwaco. Norwaco inngår avtaler om sekundær bruk av lyd og bilder innen følgende sektorer:

- Uni-sektoren (tidligere Kringkastingssektoren)
- Videreledingssektoren
- Privatkopieringssektoren
- Kulturarvsektoren

Videreledingssektoren

Norwaco hadde ved utgangen av 2012 avtale med 1 031 kabelnett. På slutten av 2011 var antallet 967. Selv om det pågår en generell nedgang i antall kabelnett grunnet sammenslåinger og oppkjøp av husstandsnett og andre små aktører, har Norwaco også i 2012 hatt oppgang i antall videreledingskunder. Dette skyldes i hovedsak nye avtaler med hoteller.

Tvister

Også i 2012 har situasjonen dessverre vært at de to største distributørene som videreleder TV-kanaler, bare delvis overholder inngåtte avtaler og trenerer inngåelse av nye. De trekker også i tvil gyldigheten av Norwacos nylig stadfestede godkjenning for å lisensiere rettighetene ved videreleding. Tvistene har medført manglende innbetaling av vederlag og dermed også forsinkelser i utbetalingene fra Norwaco.

Privatkopiering

I statsbudsjettet for 2012 ble det bevilget kr 42,4 mill. til finansiering av kompensasjon for lovlig privatkopiering. I 2011 ble det bevilget kr 41,1 mill.

Norwaco gjennomfører en årlig statistisk undersøkelse som kartlegger omfanget av kopiering til privat bruk. Undersøkelsen legges til grunn for fordelingen av privatkopieringsvederlaget. For andre halvdel av 2012 er det gjort endringer som også henter inn data om bruk av nye tjenester som offline-spillelister og mer detaljert informasjon om opptak på PVR. Undersøkelsen for 2012 vil bli presentert for sektoren i løpet av våren.

Medlemmene av Norwacos privatkopieringssektor vedtok 2011-fordelingen på sektormøte 8. juni 2012. Fordelingen ble beregnet med utgangspunkt i resultatene fra Synovates statistiske undersøkelse av privatkopiering i 2011, på samme måte og etter de samme fordelingsprinsipper og fordelingsnøkler som 2010-fordelingen, med unntak av verkskategorien Musikk, hvor resultatene fra den statistiske undersøkelsen for 2010 ble lagt til grunn. I forbindelse med vurderingen av i hvilken grad nye distribusjonsformer skal tas med i grunnlaget for beregningen av privatkopieringskompensasjon, har Norwaco fått utarbeidet en ekstern juridisk vurdering.

Styret har ansvar for å fatte vedtak om fordeling til utenlandske rettighetshavere. Det ble i 2012 utbetalt kr 8,6 mill. til utenlandske rettighetshavere i henhold til utvekslingsavtaler, i tillegg til de andelene som ble utbetalt gjennom TONO og IFPI. Den avtalte andelen til kringkastingselskap utbetales til UBON og utgjorde i 2012 kr 2,3 mill. (inkl. renter).

Norcode

Norcode er en organisasjon som har til formål å utvikle opphavsretten på internasjonalt nivå. Norcode ble grunnlagt av Kopinor, TONO, BONO, GRAMO og Norwaco.

Clara

Foreningen Clara består av seks norske forvaltningsorganisasjoner: BONO, Kopinor, Norwaco, TONO, FONO og GRAMO. Foreningen har som formål å spre informasjon til allmennheten og relevante brukere om opphavsrettslige og andre regler, og bidra til å lette klarering av rettigheter til bruk av åndsverk og beskyttede prestasjoner og produksjoner.

Årsmeldingen avsluttet i Oslo, 7. februar 2013

Cecilie Winger, leder (sign.), Thomas Lundbo, nestleder (sign.), Halfdan W. Freihow (sign.), Tor Tveite (sign.), Magne Tørring (sign.), Kirsti Vogt (sign.), Benedicta Windt-Val (sign.), Agnete Øye (sign.), Vigdis Lian, generalsekretær (sign.).